

Nærøy kommune

Oppvekst- og kulturavdelingen

Melding om vedtak

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.:
2011/18-3

Saksbeh.:
Andrè Pedersen, 74 38 27 37

Arkivkode:

Dato:
26.01.2011

Høring NOU 2010: 8 - Med forskertrang og lekelyst. Høringsuttalelse fra Nærøy kommune.

Saksprotokoll i Formannskapet - 18.01.2011

Behandling:

Rådmannens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Nærøy kommune vil avgi følgende høringsuttalelse til NOU 2010: 8 - Med forskertrang og lekelyst. Høringsdokumentene er grundig behandlet i kommunens barnehagenettverk bestående av både kommunale og private barnehager og bygger i stor grad på uttalelser fra dette nettverket. Uttalelsen er knyttet opp mot "Brenna-utvalgets" anbefalinger:

1. Obligatorisk barnehage

- Utvalget anbefaler at barnehagetilbudet fortsatt skal være frivillig

Uttalelse: Nærøy kommune støtter utvalgets anbefaling om at barnehagetilbudet fortsatt skal være frivillig.

2. Gratis barnehage

- Utvalget foreslår 20 timer gratis barnehage i uken for alle barn i alderen 3–5 år

Uttalelse: Forslaget om 20 timer gratis barnehage for alle barn i alderen 3-5 år støttes, men vi mener behovet for et tilsvarende tilbud til de yngre barna er like stort og at man i stedet for slik aldersbegrensning bør kunne gi slikt tilbud til alle barn i førskolealder.

3. Organisering av tilbudet

- Utvalget foreslår at tilbudet gis innenfor det ordinære barnehagetilbudet

Uttalelse: Kommunen støtter forslaget om at et gratis systematisk pedagogisk tilbud gis innafør det ordinære barnehagetilbudet. Midler til styrking av bemanning og undervisningsmateriell må følge innføring og iverksetting av tilbudet.

3.1 Samarbeid med andre instanser

- Utvalget anbefaler at alle barnehager skal ha tilknytning til et tverrfaglig samarbeidsteam

Uttalelse: Nærøy kommune støtter forslaget om barnehagenes tilknytning til et tverrfaglig samarbeidsteam. Nærøy kommune har i noen år hatt slikt tverrfaglig samarbeidsteam som barnehagene har hatt mulighet til å benytte. I den grad dette er blitt brukt har vi gode erfaringer med samarbeidsteamet, men samarbeidsteamets plass i organisasjonen er nok ennå ikke godt nok forankret. En bestemmelse i lov eller forskrift om samarbeidsteam vil være en styrke. Behovet for slike team i enkelte saker er vi ikke i tvil om.

3.2 Samarbeid med foreldre

- Utvalget anbefaler at kommunen via helsestasjoner og andre instanser gir informasjon til foreldre om betydningen av å gå i barnehagen
- Utvalget foreslår at tilbudet om foreldreveiledning utvides og styrkes
- Utvalget foreslår at det opprettes en egen foreldreportal på internett
- Utvalget foreslår å lovfeste kommunale foreldreutvalg for barnehagene
- Utvalget foreslår at det lovfestes at kommunen skal ha en egen plan for foreldresamarbeid for barnehagene

Uttalelse: I Nærøy kommune har vi gode erfaringer med helsestasjonen og PP-tjenestens informasjon og anbefalinger om barnehagen og betydningen av å gå i barnehage og støtter utvalgets anbefalinger i forhold til dette. En utvidelse av tilbudet om foreldreveiledning vil være positivt, og etter vår mening vil det være naturlig å legge dette til helsestasjonen som er den instansen som møter alle foreldre og som møter dem først. Vi mener det også vil være viktig med "tidlig innsats" i forhold til foreldreveiledning.

Det synes å være en god ide med en foreldreportal på internett for foreldre med barn i barnehager, på lik linje med den som finnes for foreldre med barn i grunnskolen og som drives av FUG (Foreldreutvalget for grunnskolen).

Når det gjelder lovfesting av kommunale foreldreutvalg for barnehagen kan dette være en god ide for å styrke foreldrenes innflytelse og medbestemmelse i barnehagesaker. Med slik lovfesting bør det også gis føringer for hva det kommunale foreldreutvalget bør engasjere seg i og hvordan det skal organiseres. I mindre kommuner kan det fort bli mange utvalg som stort sett engasjerer seg i de samme sakene, og som også i stor grad besettes av de samme personene.

Utvalgets forslag til krav om en kommunal plan for foreldresamarbeid i barnehagene støttes. Dette vil samordne foreldresamarbeidet i barnehagene og sikre foreldrenes rettigheter i forhold til dette.

4. Barnehagens innhold og oppgaver

4.1 Målformuleringer i rammeplanen

- Utvalget foreslår at det i rammeplanen i tillegg til mål knyttet til fagområdene også settes mål for barnehagens arbeid med lek, omsorg, og sosial kompetanse
- Utvalget foreslår at det i rammeplanen settes mål for hva det enkelte barn skal utvikle av basiskompetanse
- Utvalget foreslår at det i rammeplanen legges føringer for at barnet selv også får sette mål for sin egen læring og utvikling

Uttalelse: Rammeplanen sier allerede noe om lek, omsorg og læring, men når det gjelder egen mål for leiken, vil vi tro at det blir noe vanskelig, da barns lek er impulsiv og variere i form ut fra hvilke aldersnivå barnet befinner seg på. Når det gjelder omsorg og sosial kompetanse, tror vi det vil være greit med mål ut fra grunnleggende ferdigheter. Mål for utvikling av basiskompetanse høres fornuftig ut. Det vil også medføre at det da blir "lettere" for barnehagene å dokumentere sitt arbeide med hvert enkelt barn, og dette vil gi barnehagen økt muligheter. Føringer for at barn selv også får sette sine mål for sin egen læring og utvikling vil kreve mer personal i grunnbemanning, slik at vi kan hjelpe hvert enkelt barn bedre med sine mål.

4.2 Fra plan til praksis

- Utvalget foreslår at det i rammeplanen må stilles tydeligere krav til årsplanarbeidet i barnehagen
- Utvalget foreslår at rammeplanen må bli tydeligere på kravet om progresjon i barns læring og utvikling
- Utvalget foreslår at det i rammeplanen må stilles krav om likt fokus på formelle og uformelle læringssituasjoner i barnehagen

Uttalelse: Tydeligere krav til årsplanarbeidet er viktig. Det arbeides svært forskjellig med årsplaner og ikke minst bruken av planene blant personalet. Tydeligere progresjon i barns læring og utvikling er nok et bra punkt som er kjærkomment for arbeidet med enkelt barnet i barnehagen. Det er bra med krav om likt fokus på formelle og uformelle læringssituasjoner i barnehagen, men det er viktig å huske på den unike LEIKEN som barna i dag også bruker som læringsarena.

4.3 Skoleforberedende aktiviteter

- Utvalget anbefaler at de skoleforberedende aktivitetene legger hovedvekt på utvikling av barnas sosiale kompetanse, språk og andre former for kommunikasjon
- Utvalget foreslår at det i rammeplanen må tydeliggjøres hva innholdet i de skoleforberedende aktivitetene skal være

Uttalelse: Det er viktig at det blir satt fokus på de skoleforberedende aktivitetene og at det legges hovedvekt på sosial kompetanse, språk og annen

kommunikasjon, dette også med tanke på overgangene barnehage- skole. En tydeliggjøring av innholdet i de skoleforberedende aktivitetene vil være positivt.

4.4 Tilpasset tilbud og identifisering av barn med særlige behov

- Utvalget foreslår at alle barnehager må ta i bruk en tretrinnsmodell for mer systematisk identifisering og oppfølging av barn med særlige behov
- Utvalget foreslår at det utarbeides en veileder for barnehagene om arbeidet med barn med traumer

Uttalelse: Det er viktig at arbeidet med barn som har spesielle behov blir satt i gang tidlig, og en slik tretrinnsmodell som her skisseres vil sikkert sette i gang prosesser tidligere i barnehagene. En veileder for arbeid med barn med traumer vil være bra, men det er viktig at barn som har traumer også blir fulgt opp av helsevesenet i samarbeid med barnehagene.

5. Personalet i barnehagen

- Utvalget foreslår at det innføres et varig system for etter- og videreutdanning for ansatte i barnehagesektoren
- Utvalget foreslår at minst 50 prosent av de ansatte i barnehagen må ha førskolelærerutdanning eller annen tilsvarende pedagogisk utdanning
- Utvalget foreslår at muligheten til dispensasjon fra utdanningskravet må innskrenkes
- Utvalget anbefaler at det vurderes å innføre et minimumskrav til formelle kvalifikasjoner hos assistenter i barnehagen
- Utvalget foreslår at det igangsettes en egen kampanje for rekruttering til førskolelærerutdanningen
- Utvalget foreslår at det igangsettes varig systematisk lederopplæring av styrere i barnehagene
- Utvalget foreslår at førskolelærerutdanningen blir 4-årig
- Utvalget anbefaler et betydelig lønnsløft til førskolelærere for å sikre kvalifisert personell i barnehagen og rekruttering til førskolelærerutdanningen
- Utvalget foreslår at det lovfestes et krav om barnehagefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen

Uttalelse: Å få på plass et varig system for etter- og videreutdanning for ansatte i barnehagesektoren ses på som svært viktig. Dette er utilstrekkelig slik det er i dag for de barnehagetilsatte sammenlignet med for eksempel grunnskolen.

At minst 50 % av de ansatte i barnehagene må ha førskolelærerutdanning eller annen tilsvarende pedagogisk utdanning er også et viktig punkt, men da må det gjøres noe med rekrutteringa til førskolelæreryrket. Kanskje det bør settes i gang flere desentraliserte utdanninger i distriktene for å sikre mer kvalifisert personale. Vi er også enige i at mulighetene til dispensasjon fra utdanningskrevet bør innskrenkes. Dette kan også bidra til at førskolelæreryrket blir mer verdsatt!

Å innføre et minimumskrav til formelle kvalifikasjoner hos assistenter i barnehage støttes, men viktig at det blir tilrettelagt for at assistenter får muligheten til å skaffe seg formell kompetanse i sine hjemdistrikt.

En rekrutteringskampanje for førskolelærerutdanninga vil være bra, men denne kampanjen bør inneholde mål for utvikling av likelønn og likeverdighet sammenlignet med andre høyskolegrupper, f.eks. lærere.

Et varig system for lederopplæring for styrere i barnehagene støttes, men det må følge med økonomiske midler til kommunene med et slikt system.

Vi tror det vil være positivt om førskolelærerutdanninga blir 4-årig, både i forhold til innhold og kvalitet, men også i forhold til statusen til yrkesgruppen. Et betydelig lønnsloft til førskolelærerne for å sikre kvalifisert personell i barnehagen, samt rekruttering til yrket er helt nødvendig. Det er også viktig å ivareta likelønnsprinsippet.

Et krav om barnehagefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen er viktig og må følges opp med noen retningslinjer, samt statlige midler, slik at ikke slike stillinger blir nedprioritert, slik det er i mange kommuner nå.

6. Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.

- Utvalget foreslår at det innføres en plikt til samarbeid mellom barnehage og skole i regelverk og planverk for både barnehage og grunnopplæringen
- Utvalget foreslår at deler av innholdet i den statlige veilederen *Fra eldst til yngst* tas inn i forskriftene for både barnehageloven og opplæringsloven
- Utvalget foreslår at kommunen pålegges å lage en overordnet plan for hvordan sammenheng mellom barnehage og skole skal sikres og overgangen skal bli best mulig for barna
- Utvalget foreslår at det i grunnskolelærerutdanningen for 1.–5. trinn innføres en obligatorisk praksisperiode i barnehage
- Utvalget anbefaler at det gis tilbud om hospitering i hverandres virksomheter for ansatte i barnehage og skole
- Utvalget anbefaler at det gis tilbud om kompetanseutvikling til førskolelærere og grunnskolelærere vedrørende samarbeid mellom barnehage og skole

Uttalelse: Forslaget om å innføre en plikt til samarbeid mellom barnehage og skole i regelverk og planverk for både barnehage og grunnopplæringen vil være positivt, for slik det er nå er dette kun nedfelt i barnehagenes regel- og planverk, og ikke i skolenes. At deler av innholdet i den statlige veilederen fra Eldst til yngst tas inn i forskriften for barnehageloven og opplæringsloven vil bidra til å sikre kontinuitet i opplæringsløpet. Forslaget om en overordnet kommunal plan for hvordan sammenheng mellom barnehage og skole skal sikres og overgangen skal bli best mulig for barna støttes, men hvordan forplikte private barnehager i forhold til dette?

At det i grunnskolelærerutdanninga for 1-5 trinn innføres en obligatorisk praksisperiode i barnehagen kan ha mye positivt med seg, og forslaget om å gi tilbud om hospitering i hverandres virksomheter for ansatte i barnehage og

skole støttes, men vi ser mange utfordringer i organisering og gjennomføring av dette. Tilbud om kompetanseutvikling til førskolelærere og grunnskolelærere vedrørende samarbeid mellom barnehage og skole vil være bra, men dette bør det settes av tid til, og det er vanskelig å finne gode arenaer å møtes på samtidig for barnehageansatte og lærere.

7. Styring av sektoren og foreldrebetaling

- Utvalget anbefaler at det sikres sterke nasjonale kvalitetskrav for barnehagene gjennom lov og forskrifter i tilknytning til innføring av rammefinansiering av barnehagene
- Utvalget foreslår at kommunenes tilsyn av barnehagene styrkes gjennom sterkere nasjonale føringer
- Utvalget foreslår at det innføres sterkere statlig regulering av moderasjonsordninger for foreldrebetalingen i barnehagen

Uttalelse: Nasjonale kvalitetskrav ivaretas godt nok i dagens lovverk og rammeplaner, og vi ser ikke noe umiddelbart behov for ytterligere styrking av disse ut over det som er foreslått i tidligere punkter i høringsuttalelsen. Vi ser ikke helt sammenhengen mellom overgang til rammefinansiering og nasjonale kvalitetskrav i barnehagetilbudet. Rammefinansieringen er i seg selv lagt opp til å svekke barnehagetilbudet i kommuner med lavt utdanningsnivå i befolkningen, og det bør vurderes i forhold til et kvalitetsmessig likeverdig barnehagetilbud til alle barn uansett hvor i landet man måtte befinne seg.

En styrking av kommunenes tilsyn av barnehagene gjennom nasjonale føringer vil være bra og bidra til å sikre kvaliteten på barnehagene, men hvem bør føre tilsyn med kommunens egne barnehager?

Sterkere statlig regulering av moderasjonsordningene for foreldrebetalingene i barnehagen støttes. Dette bør være likt i alle barnehagene i likhet med maksprisen på barnehageplasser.

8. Kunnskap om barnehagens betydning

- Utvalget foreslår at det igangsettes kontrollerte evalueringsstudier for å finne ut hvordan barnehager med ulike kjennetegn påvirker barn av hvert kjønn og med ulike forutsetninger og kjennetegn. Dette gjelder særlig barns sosiale, emosjonelle, atferdsmessige og motoriske fungering, i tillegg til barns kognitive fungering og psykiske helse
- Utvalget foreslår at det settes av midler til forskningsoppfølging av offentlige tiltak for å dokumentere virkningene, og at det må etableres et forpliktende samarbeidsorgan for å følge opp dette
- Utvalget anbefaler at forskningsevalueringer av offentlige tiltak bør kvalitetskontrolleres gjennom publisering av artikler i fagfellevurderte tidsskrifter, både nasjonale og internasjonale. Utvalget mener videre at denne forskningen i større grad må formidles til sektoren

Uttalelse: Igangsetting av kontrollerte evalueringsstudier må utdypes mer, hvordan det er tenkt - er det skjembasert, eller..., blir det lagt vekt på hvordan barnehagen jobber med enkeltbarnet o.s.v.?

Mer midler til forskningsoppfølging av offentlige tiltak for å dokumentere virkningene er ønskelig. Det er velkomment med mer forskning på barnehagene i Norge, da vi har svært lite forskningsbasert kunnskap på dette området. Vi bør få på plass forskning fra barnehagene i Norge også, ikke bare sammenligne oss med barnehager i Finland og Sverige.

Med bakgrunn i departementets høringsfrist den 31.01.11, er vedtaket er fattet med hjemmel i kommunelovens § 13.

Med hilsen

Andrè Pedersen
oppvekst- og kultursjef